

stat ad Omvej. For mig staar det altsaa saaledes, at stont jeg har fuld Erkendelse af, hvor onskeligt det er at komme til en Vættelse af Harkornshynderne til Amtskommunerne, saa ser jeg ikke rettere end, at man dog maa kunne antage, at man maatte kunne enes om en Maade, hvorpaa man kunde indbringe andet end Harkorn i større Maal end hidtil under Amtsbestatning. Hvad den anden Vej angaar, skal jeg heller ikke udtale mig om Specialia, men kun sige, at ogsaa i den Henseende har man fra Regeringens Side foretaget Undersøgelse af, om nogle, og da hvilke af Amtskommunernes nuværende Udgifter der maatte kunne overføres paa Statskassen.

Men her vil jeg for ikke at vække Forventninger, som maatte blive skuffede, straks sige, at dersom det skulde ske i større Maal, vilde jeg kun kunne gaa ind derpaa, naar Statskassens Udgift blev dækket paa anden Maade. Jeg skal ikke udtale mig om, paa hvilken Maade det kunde ske. Der er jo Maader nok; men jeg vil nødig udtale mig derom, da jeg tror, at en hvilken som helst Maade, hvorpaa man vilde skaffe Indtægt til Statskassen, vilde straks møde stærkt Modstand enten fra den ene eller den anden Side og højst sandsynlig fra begge Sider.

Jeg begyndte med at minde om en gammel Udtalelse af mig i det sidste Par Aar om, at man ikke kunde paatage sig ny store Statsudgifter uden at faa anvist ny Midler, at Statskassens finansielle Tilstand ikke var en saadan, at det var tilladeligt, og jeg tror ikke, der behøves nogen særlig Begrundelse deraf; men jeg vil blot minde om 2 Momenter. Det ene er dette, at vi allerede i næste Finansaar skulle undvære Skibsskiffen med 1 Million Kr., og at vi fra 1ste April 1895 skulle betale 1 Million mere i Alderdomsforsørgelse. Om de af den ærede Ordfører paatænkte Besparelser, kan jeg ikke udtale mig, da jeg ikke ved, hvilke de ere; men jeg tvivler meget om, at de ville finde en saadan Tilslutning, at de i Virkeligheden kunne faa Udtryk paa en Finanslov, og uden det vilde de jo ikke betyde noget. Jeg tvivler meget om, at den ærede Ordfører, naar han tager Hensyn ikke blot til det foreliggende Budget, der jo omtrent balancerer, men ogsaa til den uundgaaelige Tillægsbevillingslov, som om føje Tid vil komme til at foreligge for det høje Ting, og naar han foruden til Vanskelighederne ved at faa saadanne for mig overraskende Besparelser gjorde paa Finansloven, som han mente, desuden vil tage Hensyn til disse to Millioner Merudgift, som forestaar i de to første Aar, kan fastholde den Formening, at

man uden Erstatning kan paatage sig $2\frac{1}{2}$ Million Kr. Merudgift (En Stemme: Valfattens Forhøjelse!). Det ærede Medlem foregriber, hvad jeg vil sige; jeg vil selvfølgelig i denne Forbindelse ogsaa omtale Valfatten. Jeg for mit Vedkommende regner ikke de 3 Kroners Forhøjelse for ret meget, og jeg tror, at jeg er berettiget dertil. Jeg skal først erindre om, at Valfatten jo i og for sig i sin Begyndelse har givet et langt mindre Udbytte, end der var beregnet her i Tinget. Regeringen havde fra først af paaregnet en Nedgang i Forbruget af en Sjette-del og baseret sin Kalkule derpaa. Dette Ting ansaa det for givet, at der ikke blev nogen saadan Nedgang, men at Valfatten tværtimod vilde give et endnu større Beløb, end naar man regnede uden Nedgang i Forbruget, idet der vilde komme andre Udgifter o. s. v. Jeg skal ikke forbyde mig i dette; det var en ikke nu tilstedeværende Rigsdagsmand, som havde særlig gjort sig til Opgave at bevise, hvor overordentlig fordelagtig denne Valfat vilde blive i Sammenligning med det Afslag, der skete i andre Afgifter. Smidlertid har dette vist sig at være en Skuffelse; det har vist sig, at Regeringens Overlag desværre var alt for rigtigt, og at Nedgangen netop er den, som Regeringen havde paaregnet. I Stedet for 600,000 Tdr. V til 7 Kr., som vi regnede, altsaa 4,2 Million Kr., gav det første Aar kun en Bestatning af 500,000 Tdr. V, saa at Valfatten kun gav $3\frac{1}{2}$ Million Kr. i Stedet for 4,2 Million. Der er altsaa en lang Vej tilbage, før de 4,2 Millioner ere naaede, som vare Udgangspunktet for Statteberegningen i 1891. Men med Erfaringen for Dje, om den Virkning, Valfatten har haft til et mindre Forbrug, er jeg berettiget til at antage, at naar man bygger en Etage paa endnu, naar Staten stiger med 3 Kr. til 10 Kr., vil Forbruget synke saaledes, at den højere Stat ikke vil indbringe mere. Det er naturligvis en Fejlregning, som den ærede Ordfører paa ingen Maade har Ansvar for; det er en fejl Kalkule, som hele Folketinget, ja saa at sige hele Rigsdagen er ansvarlig for, og jeg nævner det kun som et Faktum og advarer meget imod, at man i sin Fremtidsberegning bringer Forhøjelsen af Valfatten ind som noget, der har lunderlig Betydning. Det vilde i mine Djne være ret godt, om man derved kunde naa op til blot, hvad man fra først af har antaget, at Staten paa 7 Kr. skulde have indbragt.

Den ærede Ordfører har nævnt enkelte Detailbestemmelser i Lovforslaget, og der er enkelte andre, som jeg tror dog ikke at kunne